

MAKSU- JA TOLLIAMET

Lp Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie: 14.01.2026 nr 8-1/309-1

Meie 26.01.2026 nr 6-9/001321-1

Justiits- ja digiministri 8. juuli 2025. a määruse nr 9 „Täitmisregistri põhimäärus“ muutmine vastus

Täname võimaluse eest esitada seisukohti täitmisregistri põhimäärusesse kavandatavate muudatuste kohta.

Alljärgnevalt esitame oma seisukohad täitmisregistri põhimääruse eelnõu ja seletuskirja osas, keskendudes eelkõige andmetöötluse proportsionaalsusele, ametnike turvalisusele ning süsteemi tehnilisele rakendatavusele

1. Andmetöötluse ulatuse täpsustamine ja ametnike turvalisuse regulatsioon peab täpselt määratlema avalikustatavate andmete ulatuse, et tagada proportsionaalsus ja isikuandmete kaitse. Rõhutame, et päringu teostanud ametniku nime ja isikukoodi kuvamine ei ole andmesubjektile (kodanikule) suunatud vaates õigustatud ning võib kas kujutada endast asjatut turvariski või teisena pankade ja MTA automatiseeritud süsteemides ei ole paljuski olemas nimekuvamise võimalust.

MTA pooldab ametipõhist kuva ehk asutusepõhist vastutust ja ei nõustu, et kuvataks võimalikke ametnike andmeid. Asutus peab sisemiste logide alusel alati tuvastama konkreetse päringu tegija, kuid avalikkusele ei ole selle detaili eksponeerimine oluline ega põhjendatud. Selles valguses juhime tähelepanu eelnõu punktidele 16, 19, 20 ja 22 (§ 10 lg 2 p 10¹ ja lg 3 p 9¹), mis soovivad registrisse kanda vastaja nime, ametit ja isikukoodi. Leiame, et asutuse tasandil on tuvastatavus piisav ja tagatud sisemiste meetmetega.

2. Toetame eesmärki muuta logikirjed andmesubjektile mõistetavaks. Kuna tänased logid on tihti tehnilised või liiga üldised, eeldab see asutustes täiendavaid arendusi, et võimaldada ametnikel märkida päringu juurde konkreetne menetluse liik või selgitus.

Samas peab andmejälgija eesmärk olema kodaniku teavitamine vaid olulistest isikuandmete töötlemistest. Soovitame kehtestada erandi tehnilistele masin-masin päringutele ja regulaarsetele automaatpäringutele (nt MTA automaatne arestide süsteem), kus puudub ametnikust töötleja ja kus andmesubjekti huvi puudub. See hoiab andmejälgijas kuvatava andmestiku kvaliteetsena ja väldib asutuste koormamist põhjendamatute infopäringutega.

3. Rahvusvaheline ametiabi ja teavitamise piirangud. Palume välistada andmejälgijast rahvusvahelise ametiabi raames tehtavad päringud. Siseriikliku õigusega ei ole võimalik kohustada välisriike teavitama Eesti ametiasutusi sealsete menetluste lõppemisest. Seetõttu puudub meil mehhanism logide õigeaegseks avalikustamiseks või piirangute lõpetamiseks ilma menetlust kahjustamata. Vastava erandi loomine väldiks ebaselgust ja rahvusvahelise koostöö takistamist.

4. Täitmisregistri põhimääruses loetletud andmete koosseis ei saa olla kõigile osapooltele universaalselt kohustuslik (eelnõu p 25), lisaks nimetatu toob täiendava arenduskulu. Praktilistel põhjustel ei saa täita MTA järgmisi välju:
- nõude liik (täitmisregistri põhimäärus §10 lg 2 p 3 ja lg 3 p 9): MTA arestid on ilma eelisjärjekorrata ja tegemist RAB ning kohtutäituri nõudega;
 - arestitava konto number (täitmisregistri põhimäärus § 10 lg 2 p 5 ja lg 3 p 3): Arestid seatakse isiku kõikidele kontodele, konkreetseid numbreid aresti hetkel märkimata;
 - arestitava konto kestuse ja tühistamise andmed (täitmisregistri põhimäärus § 10 lg 3 p 10): MTA ei saada arestide kestvuse andmeid, spetsifikatsioon on RAB ja kohtutäituritele;
 - järjekohat registris (täitmisregistri põhimäärus § 10 lg 2 p 15 ja lg 3 p 11): MTA-l puudub tehniline info aresti täpse järjestuse kohta registris.

Palume arvestada esitatud märkustega, et tagada õigusselge ja tehniliselt teostatav regulatsioon, mis ei tekitaks asutustele põhjendamatu arendus- ja halduskoormust.

Täiendavate küsimuste osas oleks Teile abiks MTA juriidilise osakonna jurist Tanel Ermel.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tanel Ermel
juriidiline osakond
jurist

Koopia:
Rahandusministeerium, info@rahandusministeerium.ee

Tanel Ermel, +372 533 11000
Tanel.Ermel@emta.ee